Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

KÖRÖSTARCSA

.....

Község Önkormányzata

2024-2029

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) **4**
Bevezetés 4
A település bemutatása 4
Értékeink, küldetésünk 9
Célok 10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) **12**
1. Jogszabályi háttér bemutatása **12**
A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása 12
2. Stratégiai környezet bemutatása **13**
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal 13
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása 14
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása 14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége **15**
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet 15
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció 16
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások 21
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció 23
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete 25
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés 28
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal 31
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 31
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység **32**
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek 32
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 35
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése 35
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége 39
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége **47**
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége 47
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.) 50
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe 53
5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak 53
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona) 53
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben 53
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések 53
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége **53**
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.) 53
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés 57
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen 59

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 60
7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái 60
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei 61
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés 62
7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen 62
7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések 62
7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 64
1. A HEP IT részletei 64
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 69
3. Megvalósítás 69
3.1 A megvalósítás előkészítése 69
3.2 A megvalósítás folyamata 69
3.3 Monitoring és visszacsatolás 72
3.4 Nyilvánosság 72
3.5 Kötelezettségek és felelősség 72
3.6 Érvényesülés, módosítás 73
4. Elfogadás módja és dátuma 74

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Köröstarcsa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Köröstarcsa Békés megye középső részén fekszik a Kettős-Körös bal partján.
Az ősi magyar falu lakói évszázadokon át foglalkoztak halászattal, mezőgazdasággal, állattenyésztéssel. A lakosok számára napjainkban a mezőgazdaság, könnyűipari üzem (varroda) és néhány vállalkozás (élelmiszeripari, építőipari, kereskedelmi) nyújt megélhetést, ill. a lakosság egy része eljár a környékbeli településekre dolgozni. A településen a kezdeményezések ellenére újabb munkahelyek nem létesültek, a lakosság az öt évvel ezelőtti állapothoz hasonlón a mezőgazdaságban, a településen működő vállalkozásoknál, illetve a környező településeken dolgozik.

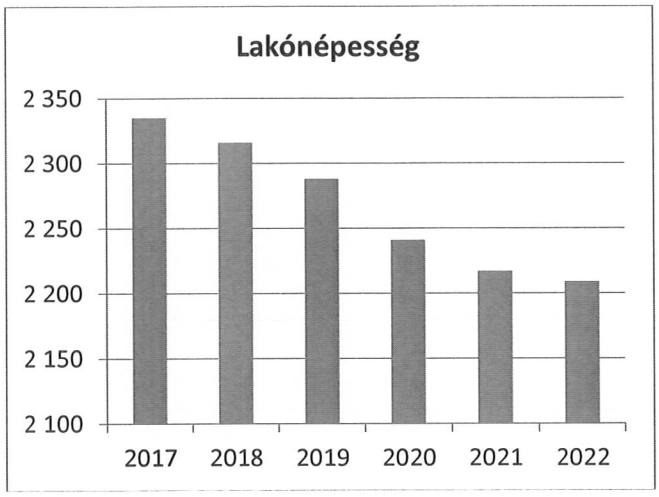
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 335	bázis év
2018	2 316	99,19%
2019	2 288	98,79%
2020	2 241	97,95%
2021	2 217	98,93%
2022	2 209	99,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

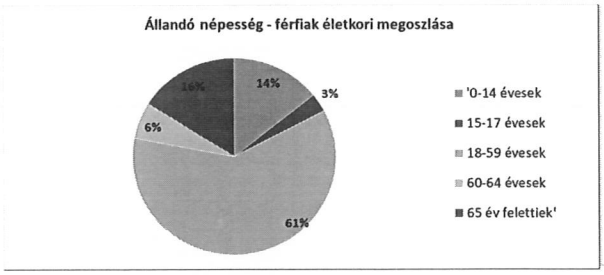
Mint azt a táblázat is mutatja, a községre jellemző a lakónépesség folyamatosan csökken, az előző évekhez hasonlóan egyre kevesebb a település lakossága. Ezeknek az adatoknak továbbra is a feltételezhető oka, hogy a halálozások száma magasabb, mint az élve születéseké, illetve az elvándorlás is magasabb számot mutat, mint az ideköltözésé.

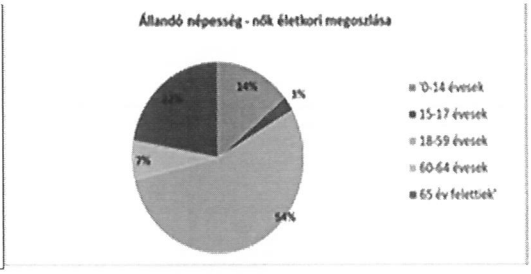


A lakónépesség csökkenése, mint azt a fenti diagram is mutatja, egyenletes és folyamatos, kismértékű, nem mutat drasztikus nagymértékű csökkenést.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 200	1 233	2433	49,32%	50,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			61	2,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	171	175	346	7,03%	7,19%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	37	32	69	1,52%	1,32%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	729	672	1401	29,96%	27,62%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	72	81	153	2,96%	3,33%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	191	273	464	7,85%	11,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



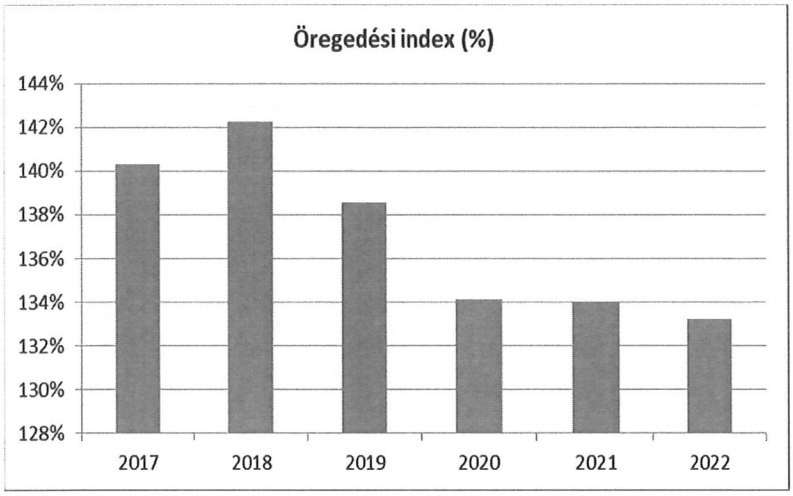


A 2433 fős településen, az állandó népesség életkori megoszlását a fenti táblázat mutatja. A település lakosságának legnagyobb része az aktív korú nők és férfiak. Ezen belül továbbra is a férfiak vannak többségben. A 65 év feletti férfiak és nők száma, előző öt éves ciklushoz képest nem mutat jelentős változást Ezek a statisztikai adatok megmutatják, hogy a 65 év feletti nők és férfiak száma kis mértékben csökkent. Kisebb mértékű emelkedést mutat a 0-14. éves korosztály száma. Továbbra is megerősíti a mutatószám azt a tényt, hogy a 65 év feletti férfiak halálozása magasabb, vagyis a nyugdíjas korú nők vannak többségben. Ezt a mutatószámot igazolja a szociális alapszolgáltatást igénybevevők száma is, ahol szintén többségben vannak a női ellátottak. Viszont a 18-59 éves korosztályban a férfiak vannak többségben.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2017	470	335	140,30%
2018	468	329	142,25%
2019	467	337	138,58%
2020	464	346	134,10%
2021	465	347	134,01%
2022	461	346	133,24%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja, hogy a 0-14 éves korú lakosok száma emelkedést mutat 2020. évtől kezdődően a 65 év feletti lakosság száma viszont folyamatosan csökken.
Az öregedési index csökkent az elmúlt 5 éves ciklusban, községünkben. Ez a számadat azt mutatja meg, hogy a község lakossága, ha kis mértékben is, de fiatalodik.
A természetes szaporodás még mindig negatív százalékot mutat, ami azt jelenti, hogy a településen magasabb a halálozás száma, mint az élve születésé. Tehát a lakosságszám csökken, de kis mértékben fiatalodik. A következő táblázat mutatja az öregedési index csökkenését.

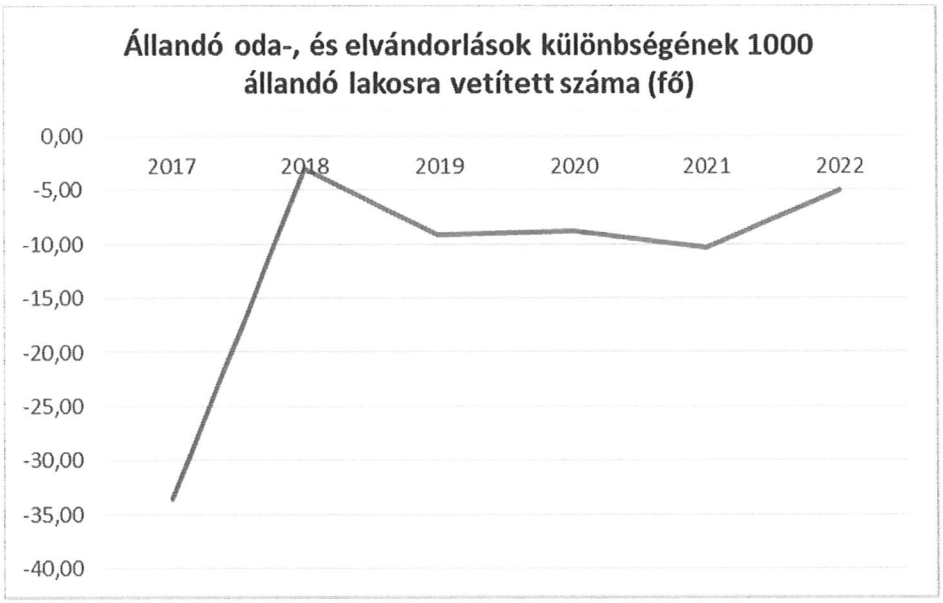


Az állandó oda és elvándorlás, belföldi vándorlás negatív mutatója jelentős javulást mutat. Az elmúlt 5 évben jelentősen csökkent a településen élők elvándorlása.
A legnagyobb mértékű elvándorlás 2018-ban volt jellemző. Megfigyelhető mind a két irányba a lakosságszám mozgása, de jellemzően negatív számot mutat az oda és az elvándorlás.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2017	-33,55
2018	-3,01
2019	-9,12
2020	-8,83
2021	-10,32
2022	-5,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A következő táblázat az elmúlt 5 évet összességében mutatja meg. Így jobban megfigyelhető a belföldi vándorlás egyenlege.



A fenti adatok alapján vonhatjuk le azt a következtetést, hogy több fiatal van a településen, kevesebb a mozgás, többen letelepednek községünkben. Ezeknek a következtetéseknek az oka feltételezhetően a kormány családpolitikája, pl.: falusi csok stb.
A születések száma nő, természetesen az eddig elöregedő lakosságszám miatt még mindig több a halálozás száma, de már jelentősen csökkent a két érték közti különbség.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2017	-10,90
2018	-7,74
2019	-4,78
2020	-10,16
2021	-2,24
2022	-9,55

Az élve születések száma és a halálozások száma 2018. év óta csökkenő számot eredményez, az elmúlt 5 éves ciklusban is ez volt a jellemző. A községből az elvándorlás még mindig minimálisan több, mint az ideköltözés. A fiatalok a településen keresik boldogulásukat. A nagyrészt közművesített település elérhetővé teszi az itt élők számára az egészségügyi ellátást, védőnői szolgálatot, bölcsődei, óvodai, iskolai ellátást. A falu alapszolgáltatási központja biztosítja az idősek nappali ellátását, családsegítő-, gyermekjóléti szolgálatot, házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést. A Humánszolgáltató Központ szintén házi segítségnyújtást és étkeztetést biztosít az arra rászoruló emberek számára. A művelődési ház és könyvtár színvonalas kulturális, szórakozási lehetőséget nyújt. A lakosság szolgálatában áll gyógyszertár, több élelmiszer, iparcikk üzlet.
A liget, játszóterek, sportpálya, a Kettős-Körös szintén hozzájárul az itt élő emberek kellemes szabadidő eltöltéséhez.
A községet a 47-es főút kapcsolja be az ország vérkeringésébe. A Békési Járáshoz tartozik.
A kedvező természeti adottságok jó lehetőséget teremtenek az aktív pihenésre, de a mezőgazdasági tevékenység a lakosok megélhetéséhez, jövedelmeik kiegészítéséhez is hozzájárulnak.
Az elmúlt évtizedek fejlődését bizonyítja, hogy a földgázvezeték a település egészét behálózza.

A lakások 98%-a jut egészséges ivóvízhez. Bár több helyről kikötésre került a víz, a közkifolyókból mindenki számára elérhető az egészséges ivóvíz. Az 1997-es telefonhálózat bővítése során minden igénylő telefonvonalhoz jutott. A község egész területén megoldott a szennyvízelvezetés.
Sajnos az utóbbi évek gazdasági válsága nálunk is éreztette hatását.
Továbbra is súlyos probléma a munkanélküliség, a lakosság egy részének elszegényedése.
Ezen igyekszik segíteni az önkormányzat közmunka programjaival, ami sokat jelent a munkanélküli emberek számára. Sajnos ez a közmunkaprogram sem tud már olyan létszámmal működni, mint az elmúlt években, folyamatosan csökken a támogatottak száma, bár az alkalmazott emberek 100%-os bértámogatásban részesülnek a munkaügyi központ részéről. De ez a település szempontjából is értékes, hiszen egyre rendezettebb, virágosabb a falu a közmunkások, lakosok keze nyomán. A következő táblázat az elmúlt 10 évet mutatja meg, ebből is látható



Egyre több településünkön a civil szerveződés is. Ezek a csoportok sok ember számára biztosítanak közösségi életet, felvállalják kulturális, sportolási, szórakozási lehetőségek megszervezését tagjaik számára és időnként a nagyközönség számára is.
A problémák (gazdasági válság, munkanélküliség) ellenére a település fejlődik, igyekszik megőrizni sajátos arculatát, ehhez hozzájárulnak az évente rendszeresen megrendezésre kerülő hagyományőrző ünnepségek is: Falunap, Szilvanapok. Mindkét rendezvény fontos kulturális esemény, ahol a helyi amatőr csoportok, tehetséges gyerekek, fiatalok, a már nem olyan fiatal asszonykórus is bemutatkozhat.
A község nemcsak ezen alkalmakkor, hanem egész évben érdekes látnivalókat kínál az ide látogatóknak, és a településen élőknek egyaránt.

Értékeink, küldetésünk

Az elmúlt években, a községben sok minden történt az esélyegyenlőség megteremtése érdekében. Valamennyi közintézmény felújításra, akadálymentesítésre került.
Az önkormányzat igyekszik minél több munkanélküli lakost bevonni a közfoglalkoztatásba, ennek érdekében folyamatosan együttműködik a Munkaügyi Központtal.
Az önkormányzat biztosítja a jogszabályokban meghatározott segélyek, rendszeres pénzbeli, dologi támogatások nyújtását. Az ezekhez való hozzájutás minden rászoruló személy/család számára biztosított.
Az idősek, fogyatékkal élők, mozgáskorlátozottak számára biztosított a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás, együttműködési megállapodás alapján a közösségi ellátás. Az Alapszolgáltatási Központ is felújításra, akadálymentesítésre került. Itt működik az Idősek klubja, ahol minden feltétel adott az idős, fogyatékkal élő lakosok korszerű ellátására. Két klubszoba, étkező, tálaló konyha, szépen felújított mosdó a mozgáskorlátozottak számára is jól használható. A siketek esélyegyenlőségét elősegítő indukciós hurok is beépítésre

került. Működik az intézményben szociális mosoda és fürdő, amit az arra rászoruló személyek és az intézmény ellátottjai, kliensei vehetnek igénybe
Az oktatási intézmények kiemelt figyelmet szentelnek a hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok felzárkóztatására, foglalkoztatására.
A gyermekjóléti, családsegítő szolgálat jelzőrendszert működtet, ennek segítségével szinte teljeskörűen ellátásba kerülnek a legelesettebb, legrászorultabb személyek/családok is.
Kábeltelevízió, szóróanyagok, helyi újság segítségével minden lakoshoz eljutnak az információk ellátási lehetőségekről, a segítség igénylésének módjáról.
A művelődési házban, könyvtárban lehetőség van ingyenes internet használatra, amihez bárki akadálytalanul hozzáférhet.2015-ben újból pályázott az Önkormányzat egy 9 személyes kisbusz beszerzésére, amit az Alapszolgáltatási Központ gondozottjainak szállítására, valamint a „régi" kisbuszt a lakosság, civil szervezetek, sportkör tagjainak szállítására tud felhasználni a település és ezzel nagyban elősegíti az esélyegyenlőségét.
A faluban működő civil szerveződések, klubok, egyesületek, egyházi szervezetek, kisebb-nagyobb közösségek igyekeznek felkarolni a magányos, egyedül élő, hátrányokkal rendelkező embereket.
A lakosok is odafigyelnek egymásra, ismerőseikre, szomszédjaikra, szükség esetén segítséget nyújtanak részükre, ill. nem ritkán lakossági bejelentésekkel felhívják az illetékesek figyelmét a valamiben hiányt szenvedő, elhagyatott, segítségre szoruló emberekre. Az Önkormányzatunk biztosítja a jogi segítségnyújtást, illetve az intézményi ellátottak részére az ellátott jogi képviselőt.
A jogi segítségnyújtás lehetősége és az ellátott jogi képviselő elérhetősége minden intézményben kifüggesztésre került.
Küldetésünk, hogy településünkön minden ember számára biztosított legyen az egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés, terén, az áruk forgalma és a szolgáltatások igénybevétele esetén. A települési önkormányzat által fenntartott vagy támogatott intézményekben és az általa ellenőrzött szolgáltatások körében fontosnak tartja az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Köröstarcsa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
Célunk, hogy minden állampolgár részére biztosítva legyen az egyenlő bánásmód. Nemcsak a törvényi előírásoknak megfelelően, hanem egy társadalmi összefogás által létrejött esélyegyenlőség a célunk. Községünkre jellemző a diszkrimináció és szegregáció mentesség. A sikeres élet, a hátrányok kompenzálásával biztosítható. Összetartó és szolidáris társadalom létrehozása, lenne kívánatos, ahol hátrányos megkülönböztetés nélkül, egyenlő esélyekkel való hozzáférés biztosítása a cél.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv

megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.
A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Köröstarcsa Község helyi rendeletei közül az alábbiak célozzák az esélyegyenlőségi célcsoportokat:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 3/ 2015 (II.27.) önkormányzati rendelet

Az önkormányzati lakások lakbéréről, a lakbértámogatásról szóló 4/1995.(III.30.) önkormányzati rendelet

A gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 9/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelet

A közművelődésről szóló 26/2021. (XII.1.) önkormányzati

Az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról szóló 4/2017. (III. 23.) önkormányzati rendelet

A lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról szóló 10/2019. (IX. 30.) önkormányzati rendelet

A helyzetelemzés tartalmazza a település általános jellemzőit, a foglalkoztatás arányát, a munkanélküliek számát, illetve összetételét a településen.
Statisztikai kimutatás bemutatja az önkormányzat által nyújtott pénzbeli ellátások számát.
Bemutatásra kerül az Alapszolgáltatási Központ feladatellátás. Felmérés készült a helyi egészségügyi ellátásról, a lakhatásról, az oktatásról, illetve óvodai és iskolai nevelésről A helyi esélyegyenlőségi program általános célokat, konkrét intézkedéseket, minden célcsoportot érintő intézkedési tervet határozott meg. Mindezek lezárásaként a helyi esélyegyenlőségi program tartalmaz egy ajánlást a helyi munkáltatók részére, amely külön kiemeli az egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a méltányos és rugalmas elbánást, emberi erőforrás fejlesztését, munkahelyi továbbképzést, átképzést, tanulási, a munkafeltételek, munkakörülmények kialakítását, egészségvédelmet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021–2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az **Önkormányzat gazdasági programjában** foglalt stratégiai célkitűzése harmonizál az esélyegyenlőségi célokkal.
Szerepel a célkitűzések között a település népességmegtartó képességének, a fenntartható fejlődés biztosítása.

1. Ennek érdekében törekedni kell a munkahely teremtés lehetőségeinek fenntartására, lehetőség szerinti támogatására, munkahelyek bővítésére.
2. A település infrastruktúrájának fejlesztésére.
3. A fiatalok letelepedésének, otthonteremtésének támogatására
4. A községből származó, fiatal, diplomás szakemberek helyben munkához jutásának, pályakezdésének elősegítésére

5. A közmunka lehetőségeinek biztosításával csökkenteni kell a munkanélküliséget.
6. Segítséget kell nyújtani a vállalkozni vágyóknak. Kiemelten kell kezelni a falusi turizmus fejlesztését.
7. Bővíteni kell a fiatalok művelődési, sportolási és szórakozási lehetőségeit.
8. Magasabb színvonalra kell emelni az időskorúak családi-, házi- gondozását. Meg kell teremteni egy Idősek Otthona építésének lehetőségeit.
9. Kiemelt feladatként kell kezelni az infrastruktúra fejlesztését.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Köröstarcsa Község Önkormányzatának és a Békési Kistérségi Társulás kapcsolata:
Tagja az átalakított Békési Kistérségi Társulásnak.

A Mezőberény Várossal kötött megállapodás keretében működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásunk.
A társulás keretében jelzőkészülékeket helyeztek ki a legrászorultabb embereknél, mely készülékek mezőberényi központba vannak csatlakoztatva, de az ügyeleti ellátást az Alapszolgáltatási Központ gondozói látják el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet 1 számú melléklete tartalmazza.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat:

- a lakónépesség számát, annak változását, összetételét,
- a munkanélküliségi rátát, nemek szerinti megoszlását, segélyben részesülők számát összetételét, tartós munkanélküliek számát stb.
- Az általános iskolai tanulók adatait, az óvodába járó gyermekek számát összetételét, a HH, és HHH, SNI gyermekekre vonatkozó adatokat
- a művelődésre, közművelődésre vonatkozó információkat
- egészségügyi és szociális intézményekre vonatkozó adatokat,
- különböző szociális ellátásra, nyugdíjban részesülők számát
- megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó adatokat tartalmazza.

Kutatásaink nagy részét a Teir rendszer segítségével valósítottuk meg, ahol a KSH adatbázisából több, a HEP szempontjából fontos adatokat ismerhettünk meg. Kutatásunkat nem csak ebből a forrásból végeztük, hanem, intézmények, szervezetek és az önkormányzat közvetlen megkeresésével is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nemcsak szociológiai fogalom, hanem a hétköznapi élet jelensége.
Azt jelenti, hogy valaki/valakik tartósan a létminimum alatt élnek és esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kikerüljenek.
A jelenség összetett, társadalmi, gazdasági hátrányok, képzettségbeli, foglalkoztatásbeli deficitek vezetnek súlyos megélhetési zavarokhoz.
A mélyszegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően munkahelyek megszűnésére, munkanélküliségre, munkaerő-piaci esélyek beszűkülésére vezethetőek vissza. Ehhez hozzájárulnak az oktatási, képzési hiányosságok, a kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetek, a megfelelő ellátásokhoz történő hozzáférés elmaradása.
Hatása az alapvető létfeltételekben, lakhatási, táplálkozási, tisztálkodási körülményekben, az érintettek egészségügyi, mentális állapotában is megmutatkozik.
Meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, a falusi, külvárosi, gyakran szegregált lakókörnyezet.
Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, társadalomból való kirekesztésüket eredményezi.
A társadalmi leszakadás meghatározóan az elszegényedésből fakad, és egyre súlyosabb társadalmi probléma.
A szegénységi kockázat különösen sújtja a gyerekeket, a hátrányos helyzetű térségekben élőket.
A romák többsége sajnos mélyszegénységben él, a fogalom azonban semmiképp nem azonosítható a cigánysággal, és nem is egyenlő a „cigánykérdéssel".
Nem minden mélyszegénységben élő roma, és nem minden roma él mélyszegénységben, az viszont kijelenthető, hogy a cigányság sokkal inkább terhelt ezzel a problémával, mint a nem roma népesség.
Ezzel összefüggésben fontos vizsgálni a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését, azt, hogy nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt ér-e bárkit kedvezőtlen elbírálás, bánásmód

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

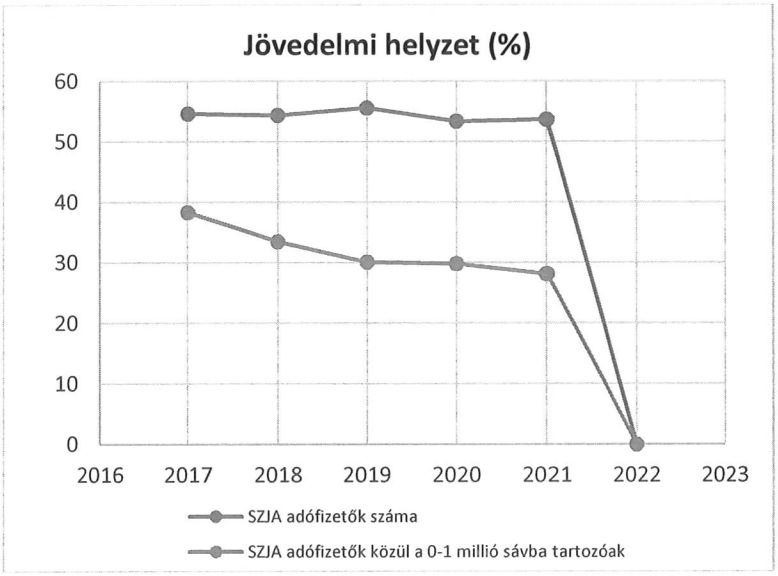
A lakosság jövedelmi vagyoni helyzetének meghatározása nehéz feladat volt az előző ciklus folyamán. Részletes adatok most sem állnak a rendelkezésre, viszont a 3.1 számú táblázat megmutatja, a z Szja. adófizetők számát a település lakosságszámából, illetve a 0-1 millió Ft között adófizetők százalékos arányát.
Értékelhető adatokat adhatnak még az átlagnyugdíj nagysága, a bruttó átlagbérre vonatkozó adatok. Az elmúlt évek során rendszeresen emelkedett a nyugdíjak összege, nyugdíjemelés, nyugdíjprémium, 13. havi nyugdíj kifizetések miatt.
Vagyoni helyzetre utalhat a lakásállomány, a lakások komfortfokozata, gépjárműadó fizetésére kötelezettek száma.
Fontos mutatók a közüzemi díjtartozásokra, önkormányzati tartozásokra, eladósodottságra vonatkozó adatok. Ill. az is a lakosság milyen arányban részesül az egyes önkormányzati ellátásokból. A közüzemi díjtartozások nagysága vélhetően emelkedett az elmúlt év során a megemelkedett rezsiköltségek miatt.
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma jelentősen nem emelkedett a javuló anyagi juttatások miatt. A rendeletekben meghatározott jövedelemhatár stagnálása miatt többen kiestek a jogosultak köréből a jövedelmek emelkedése miatt pl. a szociális tűzifa támogatásból.
A támogatásban részesülőknek az utalt támogatás jelentősen megkönnyítette a közüzemi díjak fizetését, valamint jó tapasztalatokat mutatnak az előre fizetős, kártyás villanyórák is. Könnyebb a családoknak beosztani egy konkrét összeget, mint utólag kifizetni a számlát. Községünkben egyre több ilyen kártyás óra felszerelésére van igény, bár ezt csak azok vehetik igénybe, akik tartozással

rendelkeznek, és védett fogyasztók. Ez is azt mutatja, hogy a lakosok számára egyre nehezebb a magas közüzemi számlák kiegyenlítése. Ez is azt mutatja, hogy az embereknek egyre nehezebb az anyagi helyzete, egyre nehezebben tudják számláikat kiegyenlíteni

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	**Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók**
Év	**az állandó népesség %-ában** (TS 059)	**az állandó népesség %-ában** (TS 060)
2017	54,66	38,39
2018	54,41	33,53
2019	55,62	30,11
2020	53,39	29,87
2021	53,71	28,19
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt 5 éves ciklusban kis mértékben csökkent az adófizetők száma, mely azt is jelentheti, hogy a keresőképes, aktív korú lakosság száma csökkent, emelkedett a nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. Viszont jelentős csökkenés figyelhető meg a 0-1 millió Ft-ig terjedő jövedelemsávba tartozók száma, ami azt is jelentheti, hogy növekedtek a bérek.



Az adófizetők számának csökkenése nem volt akkora mértékű, hogy abból adódóan csökkenjen a 0-1 milli Ft közötti jövedelme sávba esők száma. Valószínűsíthető, hogy a táblázat szerinti csökkenés azt mutatja meg, hogy nőttek a bérek és többen kerültek az 1 milli Ft fölötti jövedelemkategóriába.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

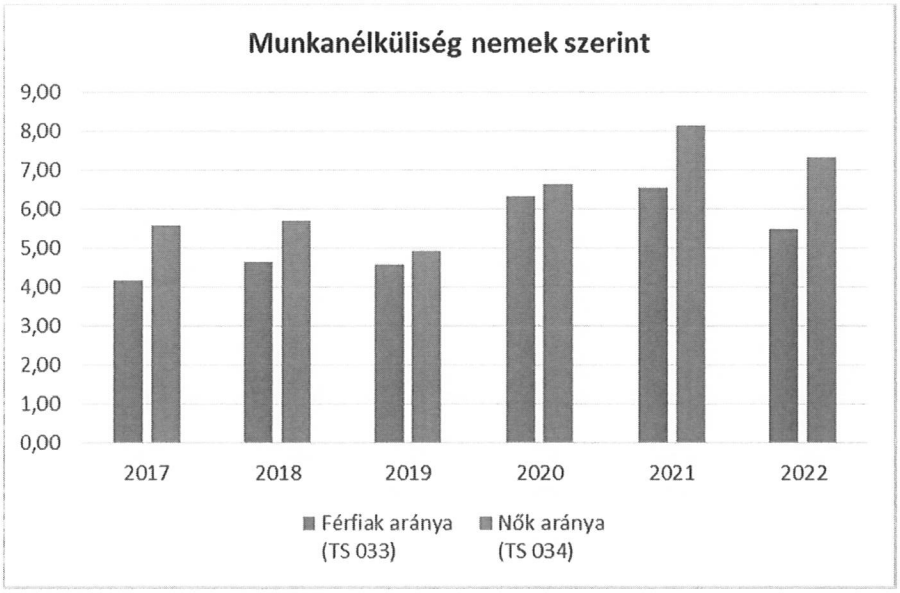
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	**Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében**		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2017	4,17	5,56	4,87%
2018	4,64	5,70	5,17%
2019	4,57	4,91	4,74%
2020	6,32	6,62	6,47%
2021	6,55	8,13	7,34%
2022	5,47	7,32	6,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak körében nő a nyilvántartott álláskeresők száma, mind a férfiak és nők körében. Az állandó lakosság számának 6,4 %-a az 5 évvel ezelőtti 4,87 %-hoz képest jelentősen emelkedett. A nemek szerinti megoszlás szerint a nők körében jelentősebb volt az emelkedés az elmúlt 5 éves ciklusban.



Mint azt a fenti diagram is mutatja, 2019-ben megfigyelhető volt egy csökkenés, de 2020 óta jelentős növekedés mutatkozik, főként a nők körében.

A 3.2.2. számú táblázat részletesen mutatja be a nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlását. Ebben a statisztikai felmérésben mutatkozik meg, hogy jelentős emelkedés az 56 éves kor felett figyelhető meg, illetve jelentős kiugrás van a 41-45 éves korosztálynál is.

Feltételezhető, hogy az 56 év feletti korosztály esetében nagy szerepe van a 2020-as évben bekövetkezett Covid járványnak és az azt követő gazdasági válságnak is, minek hatására sok munkahely megszűnt a környékünkön, több embert elbocsájtottak munkahelyéről. Ennek a korosztálynak nehezebb az elhelyezkedése az előző munkahely elvesztése után.
A munkaerő-piaci lehetőségek erősen beszűkültek községünkben és még a környékünkön is. Nincs olyan üzem, gyár, amely nagyobb létszámú munkaerőt foglalkoztatna.

Helyben csak az önkormányzati intézmények, a Köröstarcsai Agrár Zrt. az általános iskola, varroda és a helyi üzletek foglalkoztatnak nagyobb létszámú munkaerőt, emellett csak néhány fős vállalkozások vannak jelen, melyek nem képeznek munkaerő-piaci szempontból jelentős bázist.
A faluban az önkormányzat, a Körös-Berettyói Vízgazdálkodási Társulat és a Körösi Vízgazdálkodási Társulat közmunka programja jelent még munkalehetőséget az év egy részében.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Fő összesen	**83**	**88**	**79**	**105**	**117**	**100**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	9,00	6,00	4,00	9,00	5,00	6,00
	%	10,84%	6,82%	5,06%	8,57%	4,27%	6,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	13,00	19,00	13,00	10,00	12,00	14,00
	%	15,66%	21,59%	16,46%	9,52%	10,26%	14,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	9,00	7,00	10,00	6,00	11,00	8,00
	%	10,84%	7,95%	12,66%	5,71%	9,40%	8,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	7,00	7,00	14,00	8,00	9,00
	%	6,02%	7,95%	8,86%	13,33%	6,84%	9,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	10,00	10,00	4,00	9,00	15,00	9,00
	%	12,05%	11,36%	5,06%	8,57%	12,82%	9,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	13,00	12,00	11,00	14,00	11,00
	%	7,23%	14,77%	15,19%	10,48%	11,97%	11,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	10,00	6,00	9,00	14,00	11,00
	%	13,25%	11,36%	7,59%	8,57%	11,97%	11,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	6,00	9,00	13,00	8,00	3,00
	%	8,43%	6,82%	11,39%	12,38%	6,84%	3,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	3,00	8,00	10,00	10,00	10,00
	%	6,02%	3,41%	10,13%	9,52%	8,55%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	7,00	6,00	14,00	20,00	19,00
	%	9,64%	7,95%	7,59%	13,33%	17,09%	19,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyi önkormányzat pozitív diszkriminációt alkalmazva igyekszik a hátrányos helyzetben lévő családokon segíteni a szülők közmunkához juttatásával.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A 3.2.4 számú táblázat mutatja meg az iskolai végzettség szerinti megoszlását a regisztrált munkanélküli, illetve a nyilvántartott álláskeresőknek.
Jellemzően a nyolc általánosnál magasabb iskolai végzettségűeknek emelkedett meg a száma, mint nyilvántartott álláskeresők.
A nyolc általános vagy az alatti végzettségűek számában pedig csökkenés figyelhető meg.
Kiugrás mutatkozik 2020-ban, melynek szintén oka lehet a Covid világjárvány, melynek során több munkahely megszűnt, létszámleépítések voltak megfigyelhetőek pl. a teljes bezárás, illetve a csökkentett nyitvatartási idő miatt. Jellemzően ezek a szolgáltatóipart érintették.
Az előző 5 éves ciklusban jellemzően az alacsony iskolai végzettségűek voltak nagyobb arányban regisztrált munkanélküliek.
A regisztrált munkanélküliek között magas a szakképzetlenek aránya, akik csak az általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.
Az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek tanulását segítette elő a több alkalommal helyben megszervezett a munkaügyi központ által megtartott képzések.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	83	4	4,82%	37	44,58%	42	50,60%
2018	88	4	4,55%	34	38,64%	50	56,82%
2019	79	3	3,80%	40	50,63%	36	45,57%
2020	105	2	1,90%	47	44,76%	56	53,33%
2021	117	2	1,71%	59	50,43%	56	47,86%
2022	100	2	2,00%	41	41,00%	57	57,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A következő táblázat megmutatja, hogy milyen arányban csökkent a foglalkoztatáspolitikai támogatásban résztvevők száma.
Ezek a foglalkoztatáspolitikai eszközök a képzés, átképzés, munkahelyteremtő támogatás, bértámogatás, munkahelymegőrző támogatás, valamint az álláskeresők vállalkozóvá válásának támogatása, közfoglalkoztatási támogatás.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	154	146
2018	114	116
2019	97	87
2020	113	76
2021	81	75
2022	74	70

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	83	15
2018	88	15
2019	79	10
2020	105	6
2021	117	9
2022	100	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt 5 éves ciklusban csökkent a pályakezdő álláskeresők száma, aminek feltételezhető oka, hogy könnyebben el tudtak helyezkedni a fiatalok az iskola befejezése után, illetve több volt a továbbtanulók száma.

A nyilvántartott álláskeresők száma viszont emelkedést mutat a településen.

- munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

- A települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben, közfoglalkozatásban történik jellemzően a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
    - Hátrányos megkülönböztetés nem történt a településen, a munkaerő piaci hozzáférés egyformán elérhető minden lakos számára a településen.
- digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök közé sorolhatjuk a valamilyen pénzbeli ellátásba részesülő személyeket. Ilyen ellátás lehet az álláskeresési segély, álláskeresési járadék, különböző költségtérítések.

Mint azt a 3.3.1. táblázat is mutatja a nyilvántartott álláskeresők közül, akik ellátásban is részesülnek, megemelkedett a számuk. 2022-ben 100 főből 42 fő kapott ellátást, míg 2017-ben 83 főből 15 fő részesült ellátásban. Megállapítható, hogy az elmúlt 5 évben lényegesen nőtt az ellátásban részesülők száma. Tehát több a nyilvántartott álláskereső, többen jogosultak ezek közül ellátásra is.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	83	5,42%	15	18,07%
2018	88	5,79%	20	22,73%
2019	79	5,32%	20	25,32%
2020	105	7,34%	35	33,33%
2021	117	8,33%	40	34,19%
2022	100	7,13%	42	42,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	20	24,10%	21	25,19%	35	42,17%
2018	18	20,45%	18	20,69%	38	43,18%
2019	18	22,78%	19	24,61%	38	48,10%
2020	19	18,10%	20	18,71%	54	51,43%
2021	31	26,50%	23	19,68%	71	60,68%
2022	13	13,00%	18	17,83%	55	55,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	2
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma is csökkenést mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1203	0	0,00	57,36	82,21	99,42
2018	1203	0	0,00	57,36	83,04	100,00
2019	1203	0	0,00	57,36	83,29	99,92
2020	1202	0	0,00	57,32	84,03	99,92
2021	1201	0	0,00	57,37	84,51	100,00
2022	1189	0	0,00	46,76	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány száma csökken, lakásépítés nem volt az elmúlt 5 évben a településen, viszont csökkent az 1-2 szobás lakások aránya valószínűleg a szociálpolitikai támogatásoknak köszönhetően. Javult a település szennyvíz ellátása is illetve 100 %-os az ivóvízzel ellátott lakások aránya.
Minőségi javulás figyelhető meg a település lakás állományában az elmúlt 5 évben.

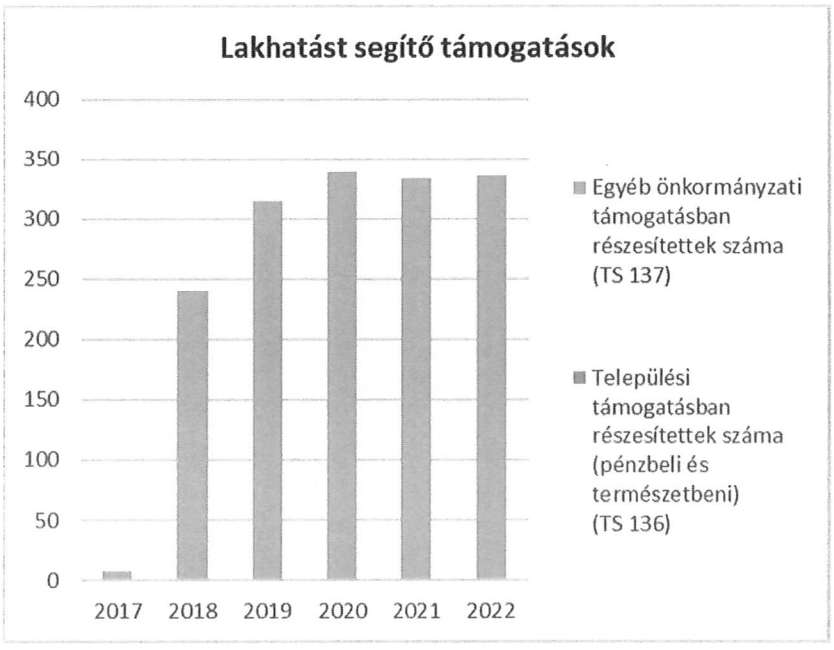
- lakhatást segítő támogatások:

3.4.2. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	8
2018	n.a.	240
2019	n.a.	315
2020	n.a.	339

2021	n.a.	334
2022	n.a.	336

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A települési támogatásban részesített személyek számáról nincs adat, de az egyéb önkormányzati támogatások száma megemelkedett az elmúlt 5 évben.
Községünkben a Helyi rendeletben megállapított támogatásokat biztosítja az Önkormányzat a rászoruló lakosságnak.

Ezek a következők:

- pénzbeli szociális ellátások
  - rendkívüli települési támogatás
  - települési lakásfenntartási támogatás
  - szociális kölcsön

- természetben nyújtható szociális ellátások
  - rendkívüli települési támogatás
  - települési lakásfenntartási támogatás
  - személyes gondoskodást nyújtó ellátások
  - köztemetés

- eladósodottság:

Nagy probléma a ház vásárlásra felvett hitelek nem fizetése. Sokan döntenek a fizetések elhalasztása mellett, ill. nem fizetik a törlesztő részleteket, mert ez túlzottan megterhelné a családok pénztárcáját, esetleg teljesen ellehetetlenítené megélhetésüket. A családok egy része, saját döntése alapján, felajánlotta ingatlanát az eszközkezelő zrt-nek.

- lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

A településen biztosított közműszolgáltatás *a település minden részén egyformán hozzáférhető, a közösségi közlekedéshez való hozzáférés is megfelelő a településen, vasút nincs, busz járat van.*
Községünkben nagyon elenyésző a külterületeken élők száma, és az sem szegénységben élő családokra jellemző. Hajléktalanság egyáltalán nem jellemző, nincs hajléktalan személy a faluban, és szegregátumok sincsenek.
A lakhatási feltételek a településen kielégítőnek mondhatók. Az infrastruktúra az egész falut behálózza. Mindenhol lehetőség van az ivóvíz, villany, gáz, szennyvízcsatorna igénybevételére.
A közüzemi díjak fizetése azonban probléma sok család számára.
Egyre több rászoruló, védett család tér át kényszerűségből előrefizetős villanyóra, gázóra használatára, amelyekkel takarékosabban, előrelátóbban tudnak gazdálkodni, és a tartozások ellenére is megoldott számukra a szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Ill. egyre több család oldja meg téli fűtést földgáz használata nélkül fával, szénnel. Az Önkormányzat évek óta biztosít téli időszakban rászoruló családoknak, személyeknek tűzifaadományt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb

lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

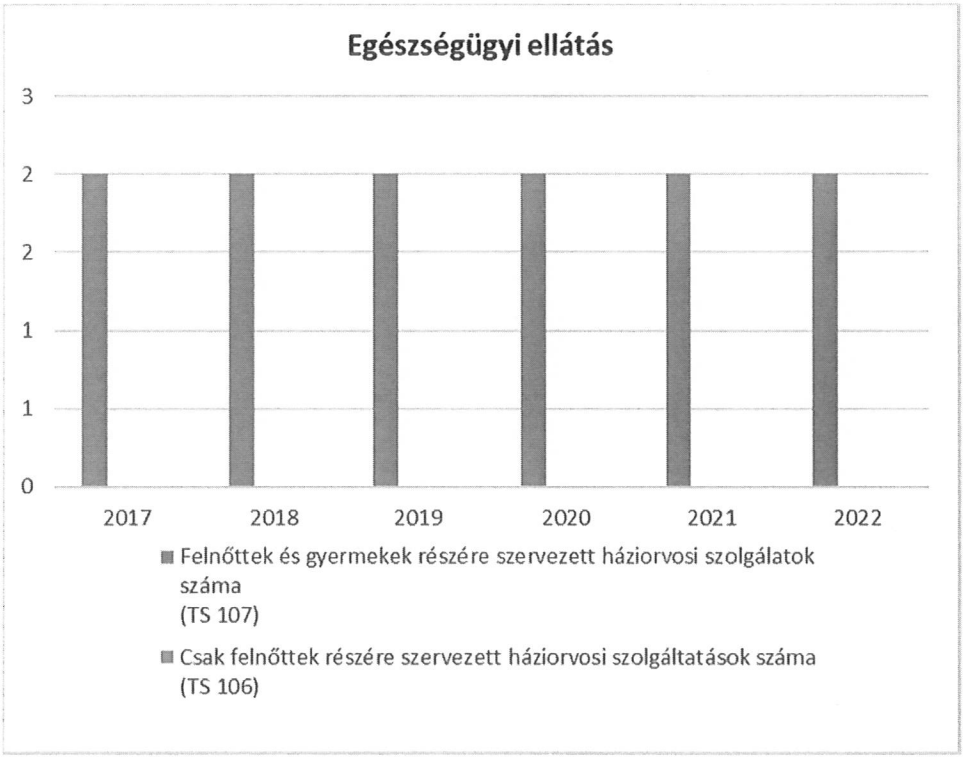
c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Községünkben nincsenek telepek illetve szegregátumok. A településen egymás mellett élnek szegényebb és jobb módú családok is. Minden utcában fellehető a szépen rendezett ház és porta, és a kissé elhanyagolt, szegényesebb lakások is. A településen nem határolódik el az idős és fiatal lakosság, ugyanis a településen régebben épült ingatlanokat az idősek elhalálozása után fiatalok szívesebben veszik meg, ugyanis könnyebben elérhetőek számukra anyagi szempontból. Ugyanez jellemző a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlására is. Jellemzően „vegyes" lakossággal rendelkező utcák vannak a községben. A közműellátottság és a közszolgáltatáshoz való hozzáférés szintén egyforma a településen.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	1	83	11,13
2018	2	0	0	1	72	10,27
2019	2	0	0	1	72	9,96
2020	2	0	0	1	71	12,20
2021	2	0	0	1	79	11,34
2022	2	0	0	1	63	11,82

Forrás: TeIR, KSH
Tstar



3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen az egészségügyi alapellátás megoldott.
Az alapellátás körében megvalósul:

- a háziorvosi, házi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás
- az iskola egészségügyi ellátása.

A településen 2 háziorvosi körzet található, ezek vegyes körzetek, a felnőttek és a gyermekek ellátására.
Köröstarcsán egy gyógyszertár üzemel, valamint fogorvosi rendelés is található. Pályázati úton indult, majd később átvállalva a költségeket vérvételi pont működik a településen az önkormányzat fenntartásában. Minden héten egyszer történik vérvétel, majd a vér átszállításra kerül a területileg illetékes laboratóriumba. Ez jelentősen megkönnyíti a településen élő főleg idős emberek szolgáltatáshoz való hozzáférését.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenciós és szűrőprogramokhoz való hozzáférést segíti a művelődési ház valamint a nagycsaládosok egyesülete által szervezett programok, szűrőbuszok fogadása a településen.
Az általános iskolás, óvodás gyerekek, csecsemők szűrővizsgálatát a házi végzi a védőnő segítségével.
Helyben szakosított ellátás nem vehető igénybe, de térségi szinten ezek a lehetőségek is adottak

Az Önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosa figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörében intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségre, családi, munkahelyi, önkormányzati intézményekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetésben, szociális-, gyermekétkeztetésben minden rászoruló, és ezt igénylő személy részesülhet.
A közétkeztetést végző konyha részt vesz a „minta menza" programban, ami biztosítja a korszerű egészségügyi követelményeknek megfelelő ételeket, az ezt igénybe vevő lakosság részére.

A szociálisan rászoruló gyerekek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, ingyen kapnak napi háromszori étkezést az óvodában, iskolában egyaránt, ill. féláru az étkezés a 3 vagy több gyermekes családok gyermekei részére.
Évek óta pályázik az Önkormányzat a rászoruló gyerekek nyári étkeztetésére, ami nagy segítség a szülők számára a vakáció ideje alatt is.
A kisebb jövedelemmel rendelkező idős, beteg személyek pedig jövedelmük arányában olcsóbban jutnak étkezéshez a szociális étkeztetés keretében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Igen színes a falu **sportélete.**
Két sportegyesületben lehet különböző sporttevékenységeket végezni, és ezek a lehetőségek adottak valamennyi korosztály számára, pl.futball, kézilabda.
Sportpálya, tornaterem, az iskola sportudvara színtérül szolgál e sportok végzéséhez. A sportpálya ad helyet egy pályázati lehetőségnek köszönhetően a BMX pályának, illetve műfüves futballpályának.
Ezek a lehetőségek egyre több fiatalt vonzanak a településre.
A Kettős-Körös nyári időszakban a vízi sportok kedvelőinek is jó lehetőséget nyújt.
De, a horgászat szerelmesei is több helyszínen hódolhatnak szenvedélyüknek. Működik a településen Vadásztársaság és koronglövő szakosztály is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az önkormányzat az alapszolgáltatás keretében biztosítja.
Ezek községünkben:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- nappali ellátás.

Együttműködési megállapodás alapján közösségi ellátás igénybevételére is van lehetőség.
Működik a településen házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést biztosító Humán Szolgáltató, alapszolgáltatást biztosítva a település lakosságának számára.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor nem beszélhetünk, ugyanis mindenki számára faji, nemi, hovatartozási, életkori, stb. megkülönböztetés nélkül elérhetőek ezek a szolgáltatások. Az intézmények akadálymentesítettek, így a mozgásában korlátozott emberek is könnyen megközelíthetik az épületeket.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Tábla:3.7.1.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	igen	1 377	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A közösségi élet sok lehetőséget kínál a falu minden rétege számára.
Civil szervezetek, egyesületek, klubok jöttek létre, amelyek programjaikkal színesítik tagjaik életét, és a község közéletét, program kínálatát.
Ezek a teljesség igénye nélkül:

- Nagycsaládosok Egyesülete
- Vöröskereszt helyi szervezetei
- Köröstarcsáért Barátok Egyesülete
- Köröstarcsai Hangulat Brigád
- Nőklub
- Nyugdíjas Klub
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete

- Sportkörök
- Horgászegyesület
- Vadásztársaság
- Egyházi közösségek
- Lehetőséget a tehetségnek Alapítvány
- Polgárőrség

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Ezekben a helyi közösségekben életkortól, nemtől, érdeklődéstől függően mindenki megtalálhatja szórakozását, érezheti a közösséghez tartozás örömét, előnyeit.
A közösségek támogatják tagjaikat lehetőségeikhez mérten, összejöveteleket szerveznek, kapcsolatokat építenek ki más közösségekkel

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Adományok nyújtását rászorulók részére felvállalja a Nagycsaládos Egyesület, Vöröskereszt, az egyházi közösségek.
De, az egész falu részt vesz ebben, hiszen a Családsegítő Szolgálat, Vöröskereszt, közvetítésével bárki adományozhat.
Önkéntes munkára is van lehetőség, bár ez még nem elterjedt tevékenységi forma nálunk.
A közösségek együttműködve, egymás tevékenységét kiegészítve, békésen élnek egymás mellett, konfliktusok nélkül. Nem jellemző a negatív diszkrimináció, nincsenek politikai, etnikai villongások.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben a roma nemzetiség teljesen integrálódott.
Nincsenek szegregátumok, nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés.
A szegénység, munkanélküliség nagyobb arányú ugyan e népréteg körében, a leszakadás azonban nem jelentős mértékű a magyar lakosság itteni életviszonyait figyelembe véve.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
45 év feletti munkanélküliek száma nő	munkahely közvetítés, munkalehetőségről tájékoztatás
képesítés nélkül nehezebb elhelyezkedni	tájékoztatás képzési lehetőségről

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A településen egy önkormányzati fenntartású napköziotthonos óvoda és egy állami fenntartású általános iskola működik.
Az óvoda újjá lett építve az elmúlt években, az iskola épülete is felújításra, korszerűsítésre, akadálymentesítésre került.
A faluban élő 3-15 éves korosztály túlnyomó többsége ebbe a két oktatási intézménybe jár.
Az általános iskolai oktatás már csak egy telephelyen folyik. A tanulók létszáma az évek folyamán egyre csökken, megterhelő a két épület fenntartása a tankerület számára.

Az általános iskolai oktatásban résztvevők száma 14%-a férfi, 14%-a nő, az elmúlt 5 éves ciklusban ez 6,5 % volt a lakosságnak. A középiskolai oktatásban résztvevők száma 3%-a férfi, 3%-a nő.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 200	1 233	2433	49,32%	50,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			61	2,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	171	175	346	7,03%	7,19%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	37	32	69	1,52%	1,32%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

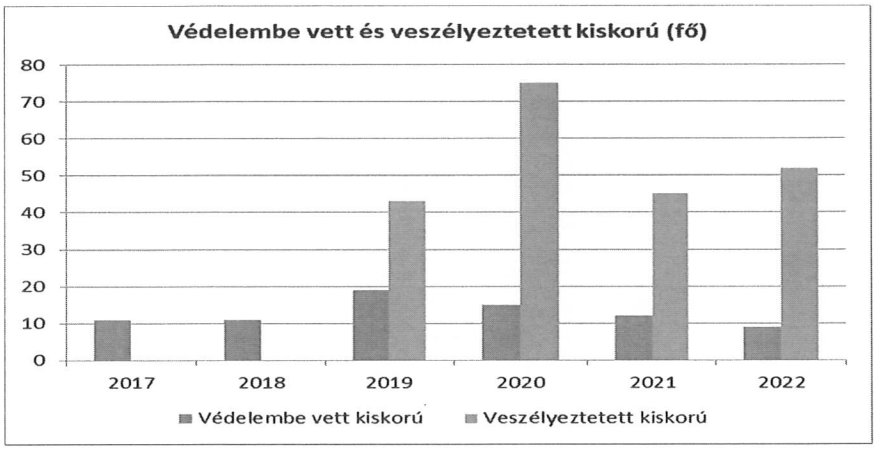
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak számában 2019 és 2020 ban jelentkezett egy jelentős kiugrás a településen, azóta viszont jellemzősen csökkenés figyelhető meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkent az elmúlt években, ennek feltételezhető oka nem csak az anyagi helyzet javulása, hanem a gyermeklétszám csökkenése, az igénybevétel feltételei nem változtak.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma** (TS 116)	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma** (TS 115)
	Fő	**Fő**
2017	11	58
2018	11	60
2019	19	74
2020	15	75
2021	12	49
2022	9	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar



b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Tábla:4.1.2.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2017	123
2018	111
2019	74
2020	77
2021	85
2022	66

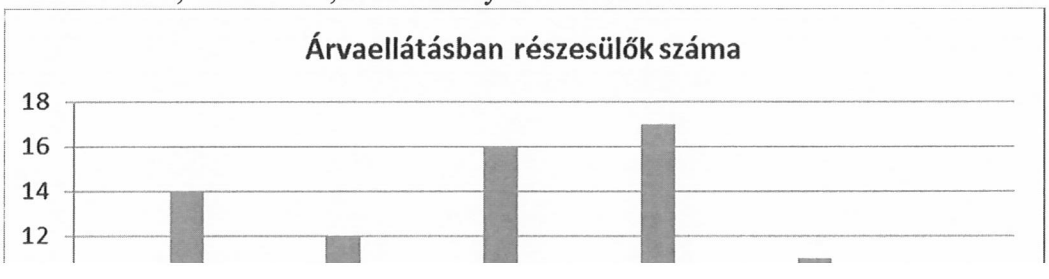
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	**Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)** (TS 065)	**Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)** (TS 066)	**Árvaellátásban részesülők összesen**
	Fő	**Fő**	**Fő**
2017	7	7	14
2018	5	7	12
2019	6	10	16
2020	7	10	17
2021	3	8	11
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



Jellemzően az árvaellátásban részesülők száma csökkenést mutat az elmúlt 5 évben.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az elmúlt 5 évben magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nem voltak a településen. Így a fenti táblázat nem értelmezhető.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetek, így ott élő gyermekek sem.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településünkön már az előző ciklusban i segy védőnő dolgozott, jelenleg is egy fő a betöltött álláshelyek száma.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	n.a.	-
2018	1	59	-
2019	1	58	-
2020	1	57	-
2021	1	60	-
2022	1	55	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.
2022	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön két felnőtt háziorvosi körzet működik, a településen élő gyermekek egy része a szomszédos településen működő gyermek háziorvosi ellátáshoz tartoznak.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

e) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

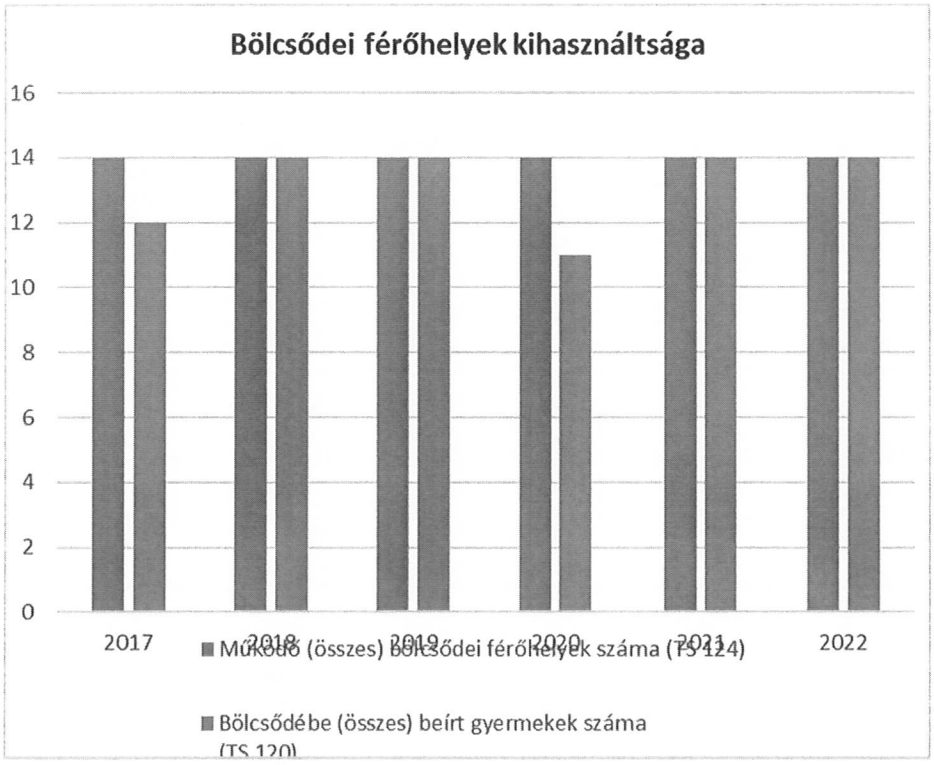
f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	**Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma**	**Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma**
	db	**Fő**
2017	14	14
2018	14	13
2019	14	11
2020	14	14
2021	14	14
2022	14	14

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	14	12
2018	0	0	0	0	0	0	14	14
2019	0	0	0	0	0	0	14	14
2020	0	0	0	0	0	0	14	11
2021	0	0	0	0	0	0	14	14
2022	0	0	0	0	0	0	14	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A településen egy bölcsőde működik, önkormányzati fenntartásban.

g) gyermekvédelem;

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;
Tábla:4.4.-es 4 db tábla

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2017	71/	3	4,84
2018	69/128	6	9,09
2019	70/128	3	4,62
2020	70/127	5	7,14
2021	73/133	7	10,00
2022	75/ 130	n.a.	n.a.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2017	28	7
2018	33	3
2019	26	17
2020	27	25
2021	27	26
2022	23	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar



4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma** (TS 096)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül** (TS 097)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban** (TS 098)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva** (TS 099)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma** (TS 100)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül** (TS 101)
	Fő	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
Tábla:4.4.1. opcionális
4.4.2.; 4.4.4.;4.4.5.;

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)	
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	

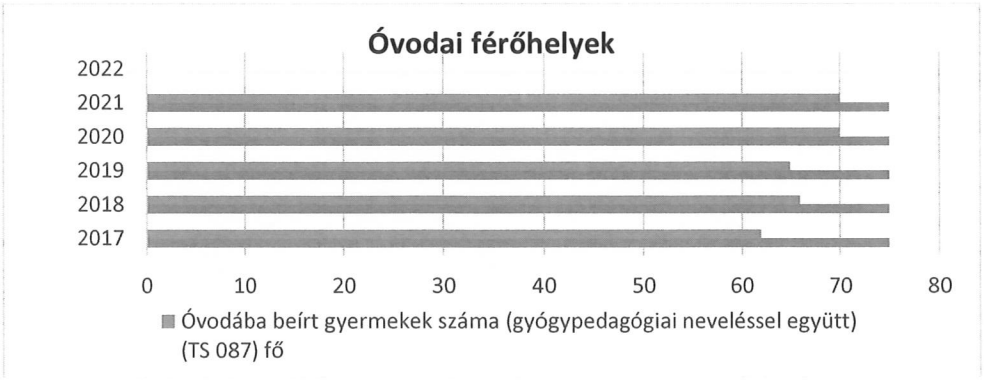
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)		
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)		
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma		
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		
Gyógypedagógusok létszáma		
Dajka/gondozónő		
Kisegítő személyzet		

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	3	75	1	62	0	0	21
2018	n.a.	3	75	1	66	0	0	22
2019	n.a.	3	75	1	65	0	0	22
2020	n.a.	3	75	1	70	0	0	23
2021	n.a.	3	75	1	70	0	0	23
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

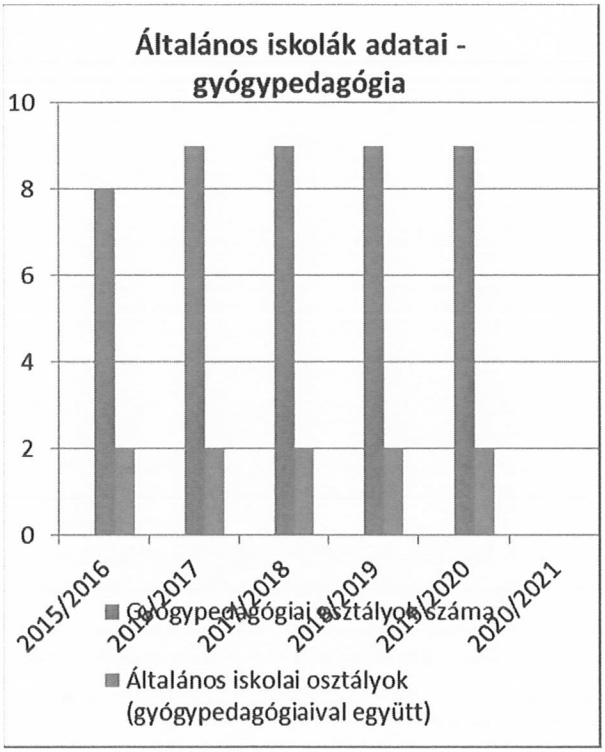




4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

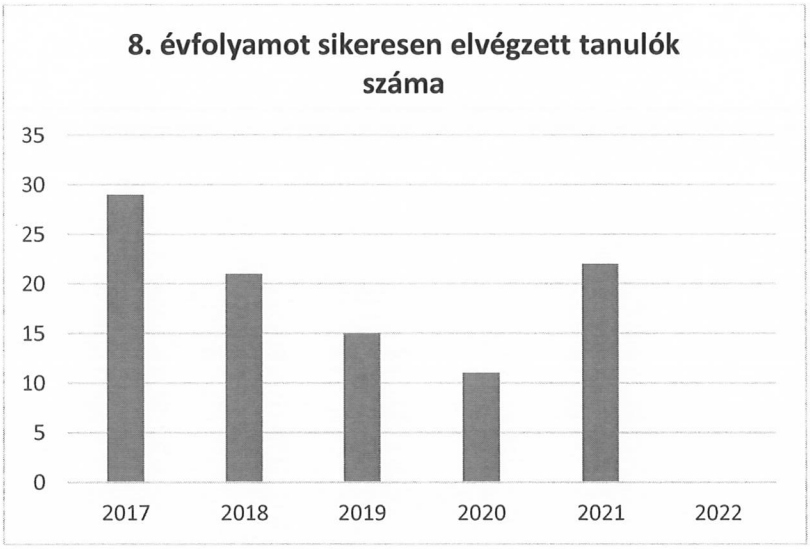
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	2	19,38	3,87
2018	0	9	2	16,67	4,00
2019	0	9	2	17,11	1,30
2020	0	9	2	19,11	6,98
2021	0	9	2	19,00	4,09
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2017	29
2018	21
2019	15
2020	11
2021	22
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

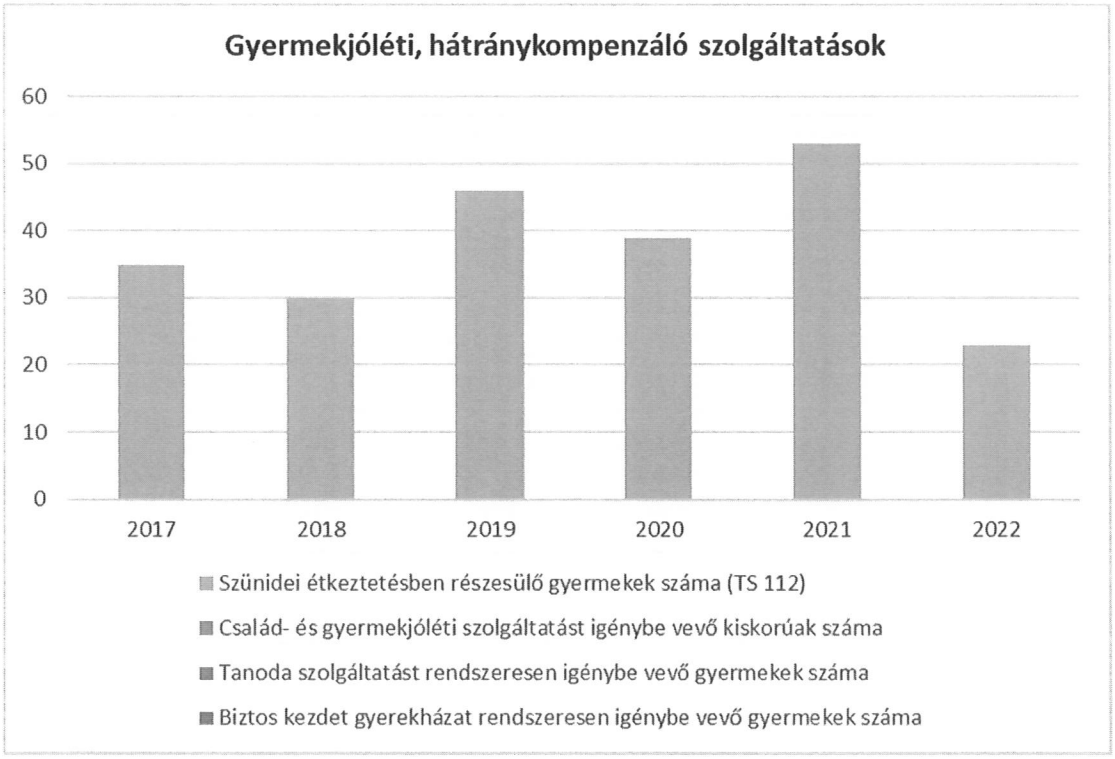
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	35
2018	n.a.	n.a.	n.a.	30
2019	n.a.	n.a.	n.a.	46
2020	n.a.	n.a.	n.a.	39
2021	n.a.	n.a.	n.a.	53
2022	n.a.	n.a.	n.a.	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok


Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások
60
50
40
30
20
10
0
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma
Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma
Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

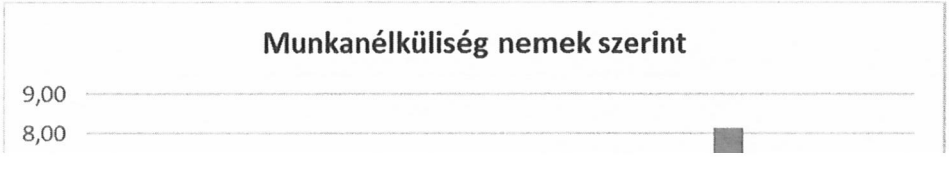
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

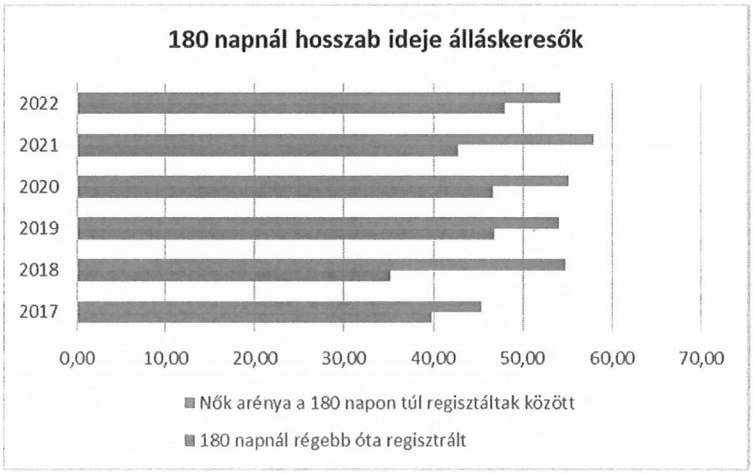
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4,17	5,56	4,87%
2018	4,64	5,7	5,17%
2019	4,57	4,91	4,74%
2020	6,32	6,62	6,47%
2021	6,55	8,13	7,34%
2022	5,47	7,32	6,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



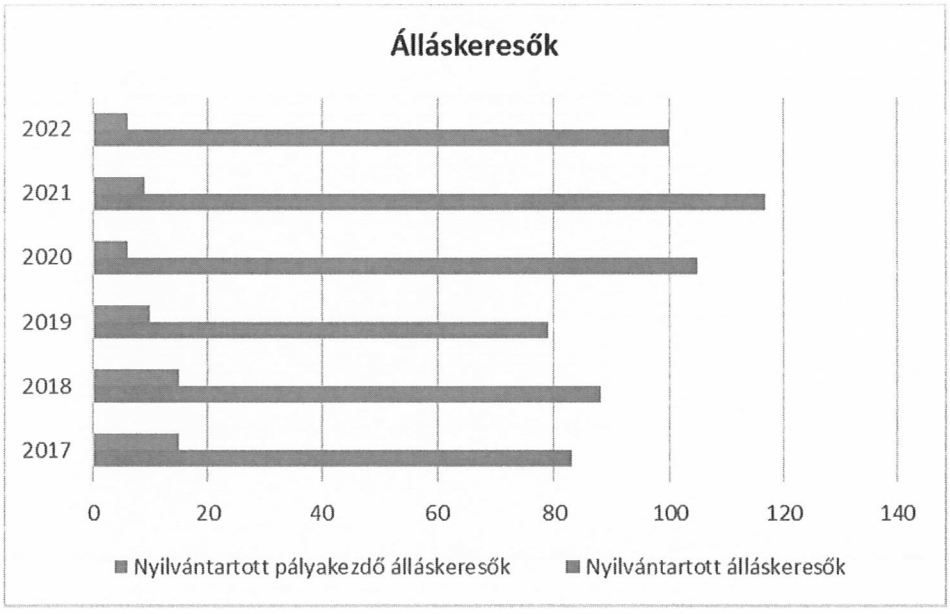
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2017	39,76	45,45
2018	35,23	54,84
2019	46,84	54,05
2020	46,67	55,1
2021	42,74	58
2022	48	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	fő	**Fő**
2017	83	15
2018	88	15
2019	79	10
2020	105	6
2021	117	9
2022	100	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

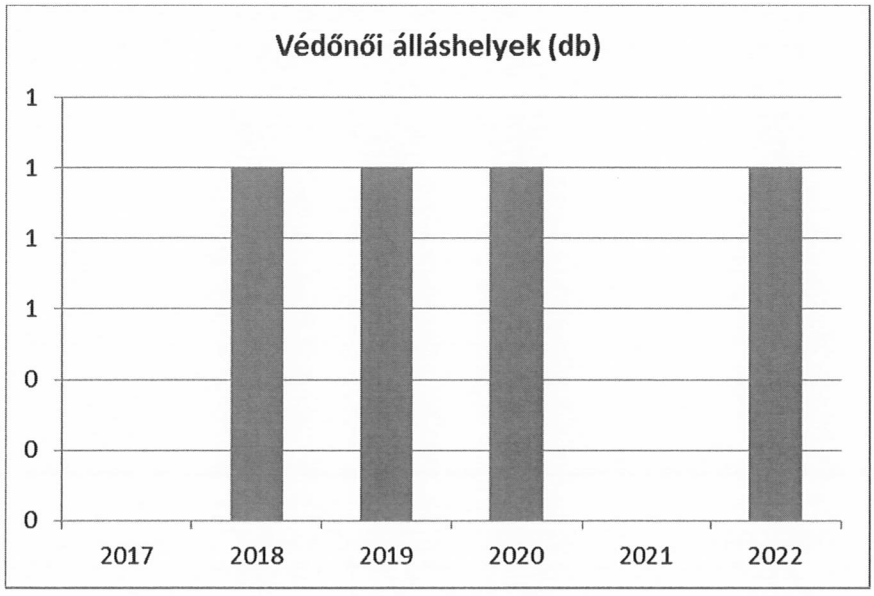
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

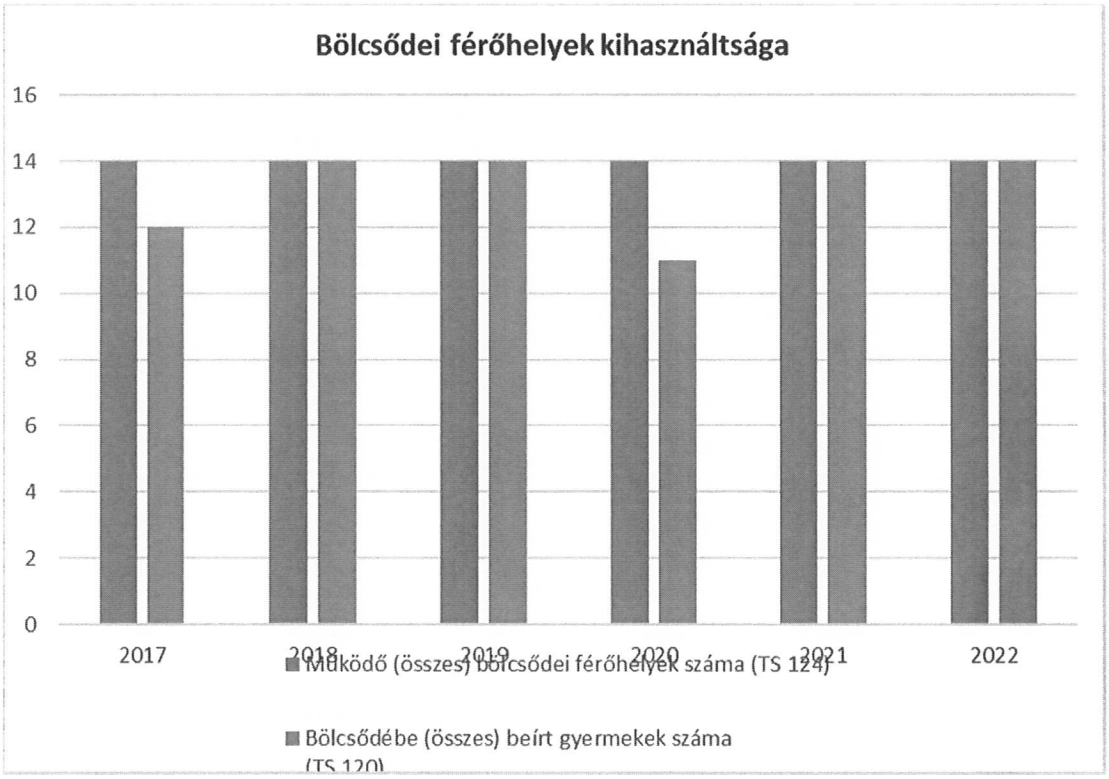


Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	14	12
2018	0	0	0	0	0	0	14	14
2019	0	0	0	0	0	0	14	14
2020	0	0	0	0	0	0	14	11
2021	0	0	0	0	0	0	14	14
2022	0	0	0	0	0	0	14	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar



5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

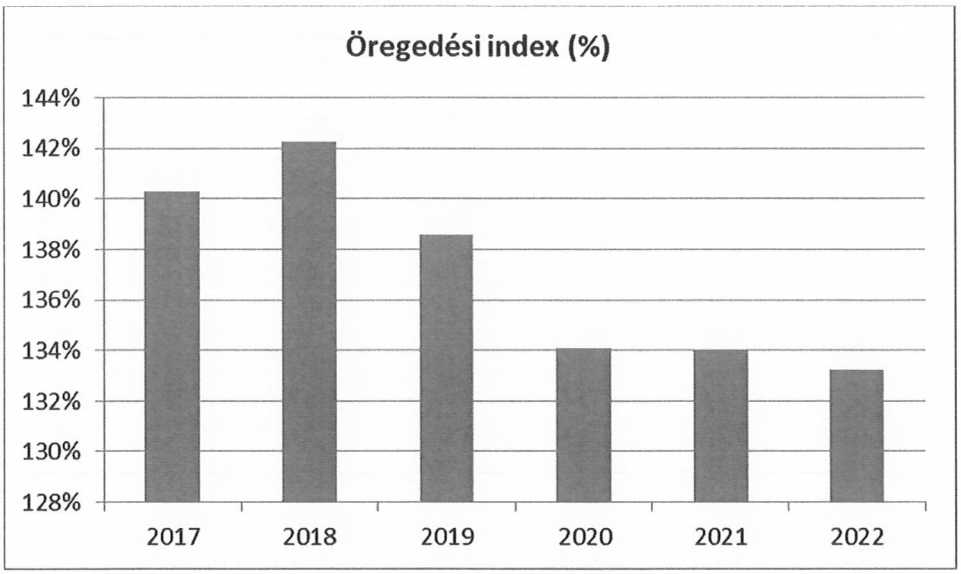
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

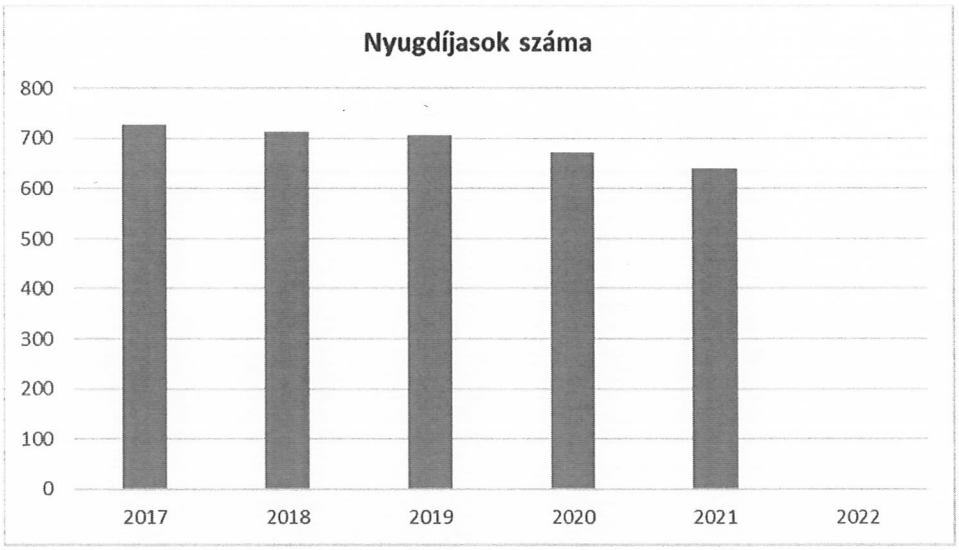
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	470	335	140,30%
2018	468	329	142,25%
2019	467	337	138,58%
2020	464	346	134,10%
2021	465	347	134,01%
2022	461	346	133,24%

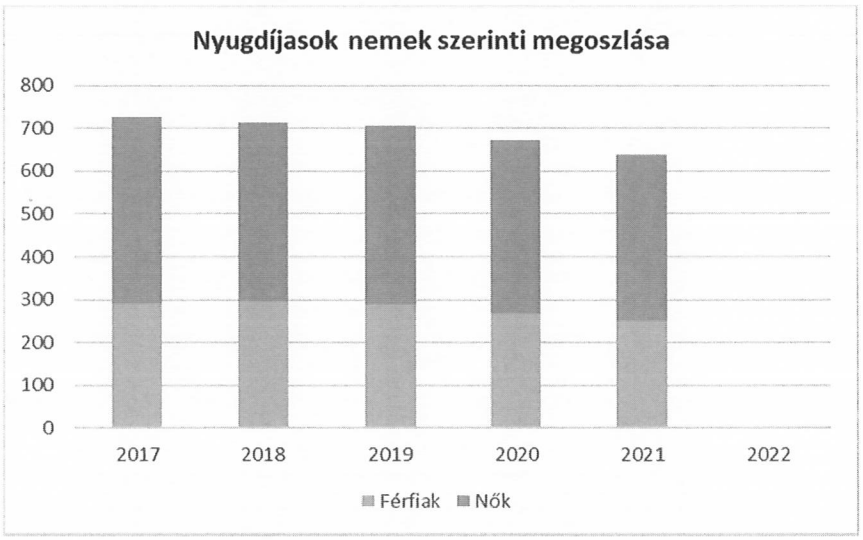
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

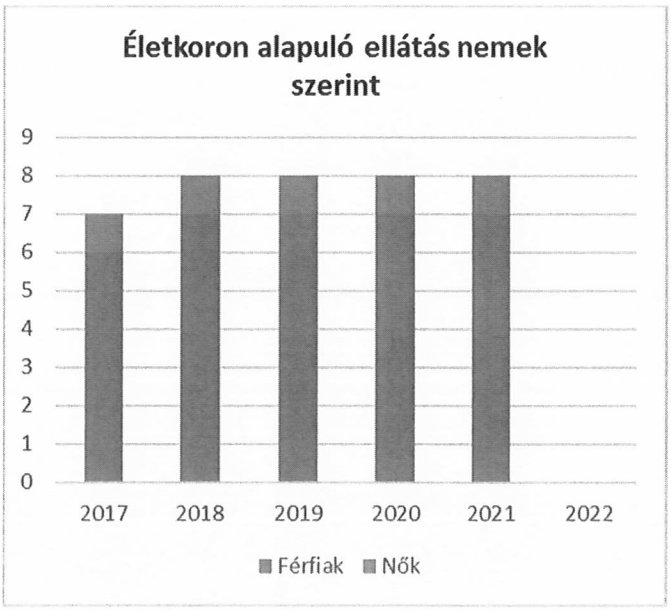


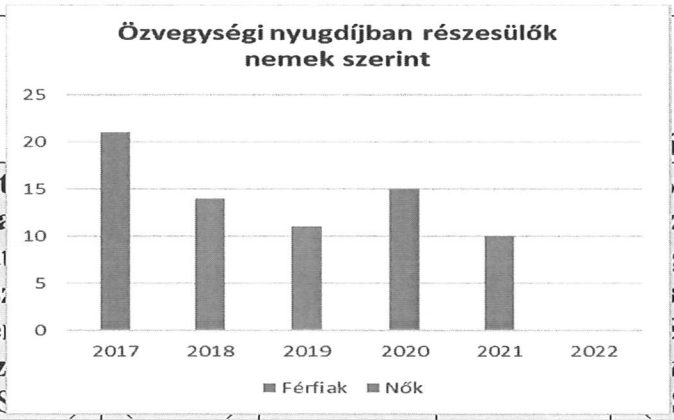
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	290	438	728
2018	295	418	713
2019	289	418	707
2020	267	406	673
2021	249	390	639
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar


Nyugdíjasok száma
800
700
600
500
400
300
200
100
0
2017
2018
2019
2020
2021
2022


Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása
800
700
600
500
400
300
200
100
0
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Férfiak
Nők


Életkoron alapuló ellátás nemek szerint
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Férfiak
Nők



Év	Élet ala ellát rész fér szá (TS				ísok vegyi és zülői gdíjban szesülő érfiak záma S 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	6	1	204	295	1	20	1
2018	7	1	210	291	1	13	1
2019	7	1	209	293	0	11	1
2020	7	1	194	283	1	14	1
2021	7	1	186	276	1	9	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Fő összesen	**83**	**88**	**79**	**105**	**117**	**100**
41-45 év (TS 042)	Fő	6	13	12	11	14	11
	%	7,23%	14,77%	15,19%	10,48%	11,97%	11,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	10	6	9	14	11
	%	13,25%	11,36%	7,59%	8,57%	11,97%	11,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	6	9	13	8	3
	%	8,43%	6,82%	11,39%	12,38%	6,84%	3,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	3	8	10	10	10
	%	6,02%	3,41%	10,13%	9,52%	8,55%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	7	6	14	20	19
	%	9,64%	7,95%	7,59%	13,33%	17,09%	19,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

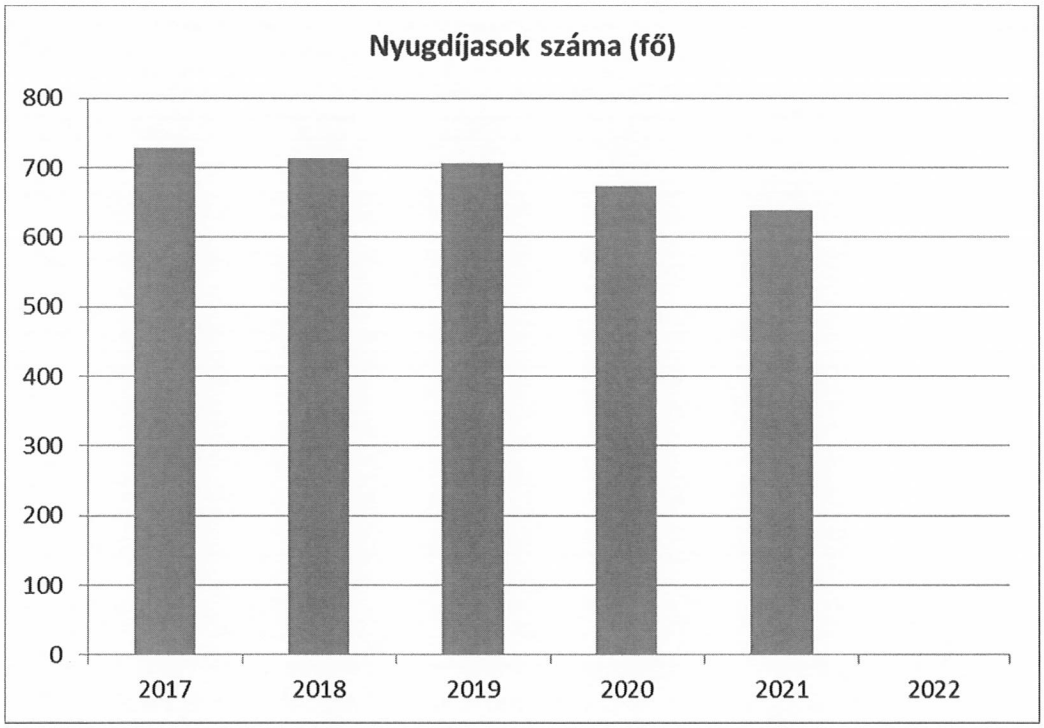
b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	290	438	728
2018	295	418	713
2019	289	418	707
2020	267	406	673
2021	249	390	639
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

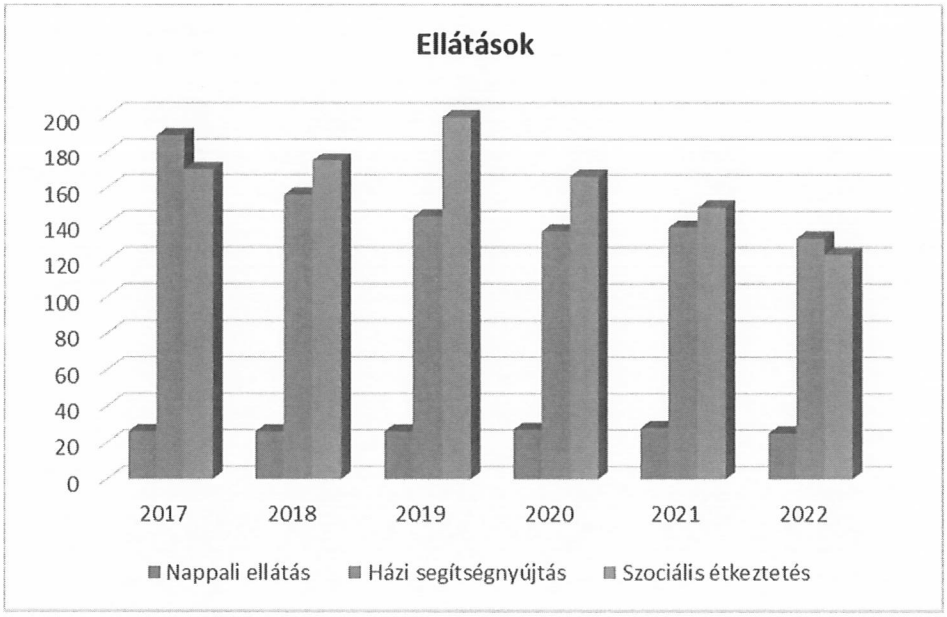


a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak**	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)

		száma (TS 129)		
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2017	470	26	189	170
2018	468	26	156	175
2019	467	26	144	199
2020	464	27	136	166
2021	465	28	138	149
2022	461	25	132	123

Forrás: TeIR, KSH
Tstar



b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
c) idősek informatikai jártassága;
d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

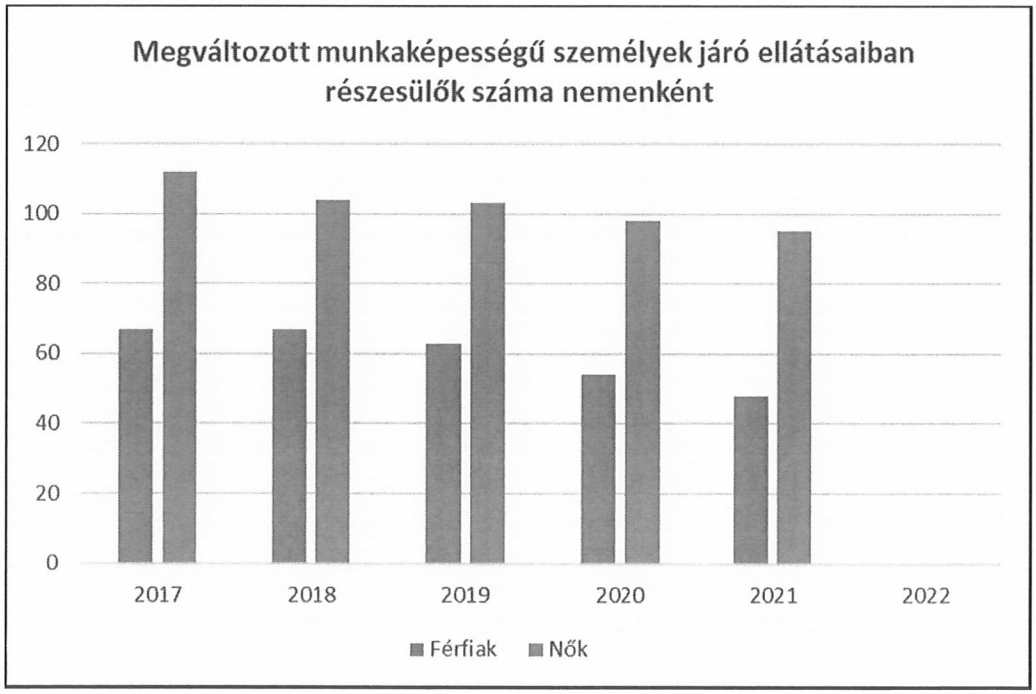
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	67	112	179
2018	67	104	171
2019	63	103	166
2020	54	98	152
2021	48	95	143
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar



7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma** (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti

b) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

c) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők		
Gyermekek		
Idősek		
Nők		
Fogyatékkal élők		
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák értékteremtő munkával szereznek jövedelmet.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához jussanak és élethelyzetük javuljon.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, fejlesztési igényeik kiszolgálását, biztonságos környezetben nevelkedhessenek.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségének megőrzésére, és hogy szorosabb kapcsolat alakuljon ki a fiatal generációval.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy életvitelüknek megfelelő munkahelyen dolgozhassanak, és segítséget kaphassanak ha krízishelyzetbe kerülnek.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életét megkönnyítő és számukra segítséget jelentő elvi és gyakorlati segítségnyújtásra.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

zke- és szá- ıa	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésbe megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											

	III. A nők esélyegyenlősége											
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
	V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége											

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

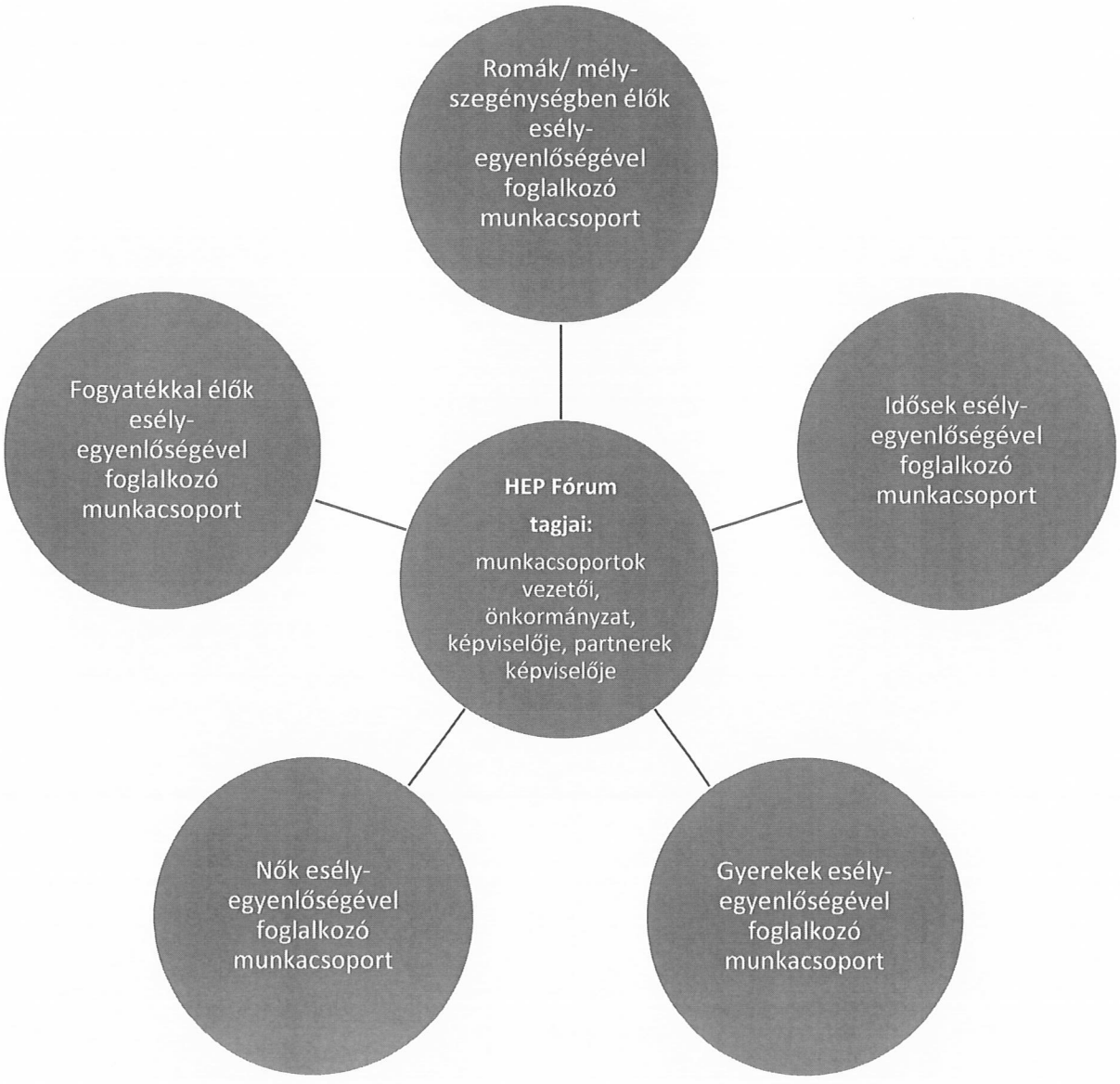
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Köröstarcsa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Köröstarcsa Község Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 138/2025.(XI.13) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Köröstarcsa 2024.01.15.

Aláírás

Köröstarcsa Község Önkormányzata 2.

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Köröstarcsai Közös Önkormányzati Hivatal
5622 Köröstarcsa, Kossuth tér 7.
Tel.: 66/480-211

K I V O N A T

A 2025. november 13-án megtartott Képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvéből:

138/2025.(XI.13.) számú Képviselő-testületi határozat:
Köröstarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
elfogadja a 2024-2029. időszakra vonatkozó
Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Lipcsei Zoltán
polgármester sk.

dr. Juhász Dzsenifer
jegyző sk.

Köröstarcsa, 2025. november 13.

A kivonat hiteles:

Tóth Istvánné
jegyzőkönyvvezető